

Fanebustsaken.

Hovedvitnet prøvde å hindre at beskyldningene ble offentliggjort.

Beriktigelse fra professor Skeie.

I Fanebustsaken møtte i går den i saken så meget omtalte disponent N. N. Vitnet var meget oppbrakt over den måten hans skilsmissexak og i det hele tatt hans private forhold var trukket fram på i denne sak. Han fremholdt at skilsmisssen hadde hatt rent følelsesmessige årsaker, og han ville i en eventuell ny rettsak fremlegge bevisene på omfanget av sitt illegale arbeid, og også på at han ikke var noen krigsprofitor.

Lagmannen: Mener De at advokat Arntzens henvendelse til lensmannen i Ullern kan ha hatt noen betydning for at De ble arrestert?

Vitnet: Det er vanskelig å svare på. Jeg kan bare si at jeg i ti måneder forgojes hadde søkt det tyske passkontor om utreisestillatelse, men fire dager etterat advokat Arntzen hadde sendt sitt brev til lensmannen i Ullern fikk jeg reisestillatelse. Og deretter ble jeg skygget og arrestert ved min hjemkomst.

— Mener De at det var advokat Arntzens hensikt at De skulle bli arrestert?

— Nei, det kan jeg ikke tro. Vi kom riktignok ikke godt overens, men det verste som kan sis, er vel at det var ubetenksomt av advokat Arntzen å henvende seg til politiet i en slik sak, så spent som situasjonen var den gangen. — Har De inspirert Fanebust til den artikkel han er tiltalt for?

— Nei, tvært imot. Dagen før § 100 kom ut med disse beskyldninger, kom en nær pårørende av meg opp på mitt kontor med et av de moderne «illegale» skriftene, hvor en historie av akkurat samme innhold som den Fanebust er tiltalt for, var gjengitt. Her var mitt navn nevnt, og vedkommende sa at historien ville bli trykt i et blad som het § 100. Jeg satte meg straks i sving for å hindre at artikkelen ble trykt, men det var for sent. Jeg ringte så til advokat Arntzens kontor og gjorde hans kompanjong, advokat Kjerschow, oppmerksom på at jeg ikke hadde noe med denne publisering å gjøre. Det samme gjorde jeg en politifullmektig ved landssvikavdelingen oppmerksom på.

Vitnet er utsatt for en temmelig pinlig eksaminasjon om sine private forhold, og lagmannen sier til slutt: — Deres utålmodighet er meget forståelig.

men her gjelder det beskyldninger mot en mann i offentlig og meget fremtredende stilling for likefrem heslige forbytninger, og da må vi gå grundig til verks for å finne kilden til disse beskyldninger.

I anledning av Fanebusts uttalelse om at han hadde konferert med advokat Michael Sars og professor dr. jur. Jon Skeie for han trykte en av sine artikler med beskyldninger mot høyesterettsjustitiarius Pål Berg, lagmann Solem og advokat Sven Arntzen ber professor Skeie oss meddele følgende:

Høsten 1946 fikk jeg et brev fra Fanebust med utkast til en artikkel som inneholder angrep på Berg, Solem og Arntzen i anledning av deres forslag til provisoriske anordninger, bl. a. om landssvik. Fanebust ønsket å høre min mening. Jeg sendte ham noen ord til svar. Jeg har dessverre ikke noen gjensvar av dette.

Da jeg fikk kjennskap til at Fanebust hadde nevnt mitt navn i forbindelse med artikkelen, ba jeg hans advokat skaffe meg svaret. Advokaten meddelte meg i går at Fanebust ikke har det her, men hjemme i Stavanger. Foreløpig har jeg derfor bare å si: Jeg synes å erindre at jeg frarådet Fanebust å skrive artikkelen, og at jeg derfor ikke gransket den nærmere. Det forbauser meg at han likevel har offentliggjort den. Det er i alle fall et grovt tillitsbrudd at han nu anfører meg som kausjonist for sitt angrep, og det uten noen nødvendighet. For artikkelen er, som statsadvokaten opplyste, ikke gjenstand for tiltale.

Jeg vil imidlertid tilføye: Jeg forstår da ikke hvorfor den skulle leses opp i retten. Den inneholder jo et angrep på navngitte menn, og opplesningen har gitt dette angrep en publisitet som den ikke før hadde.

Nazi-kvarter i Helsingborg

Stockholm, 25. juni. (NTB.s korresp.) Det foreligger nå nye opplysninger om den svenske nazi-organisasjon som har smuglet SA-menn og SS-menn ut av Sverige.

Aftonbladet forteller at organisasjonen hadde sitt høykvarter i Helsingborg. Hovedmannen flyktet til Frankrike like før politiet slo til, men etterlater seg to barn til barnepletersken, som er norsk. Han har vært med i det tyske Waffen SS og bodde i et av Helsingborgs flotteste hus, som han hadde utstyrt i ren nazi-stil med kjempebilder av Hitler og Himmler. I løpet av de siste to årene er det gått en jevn strøm av tyske nazister gjennom denne villaen, hvor de har oppholdt seg i påvente av falske pass. Organisasjonen synes også å ha hatt sin egen journalistforening som har skaffet medlemmene falske legitimasjonspapirer for utenlandsreiser.

Fascismens ånd lever.

LONDON. (NTB.): Den hemmelige fascistorganisasjon som nettopp er oppdaget i Italia har omlag 300.000 medlemmer, heter det i en melding til Times fra bladets Roma-korrespondent.

Organisasjonens formål defineres slik: Å dyrke il Duce's minne, hevn over dem som forrådde fascismen, øvet sabotasje mot Italias nåværende ledelse og forberede fascismens overtagelse av makten.

Quislings forhold til Nansen.

QUISLING og hans drabanter søkte under krigen å gjøre kapittel ut av hans samarbeid med Nansen og de høye tanker og varme følelser som vår store landsmann angivelig nærte for ham. — Benjamin Vogt behandler dette spørsmål i en kronikk i Morgenbladet. Han legger ikke skjul på at det fra Nansens, hans families og hans venners hånd foreligger en hel rekke uttalelser som delvis går i motstridende retning. Hans undersøkelser har vist at Quislings oppgaver for Nansen, i motsetning til hva han selv og hans tilhengere ville ha det til, var av mindre betydning. Quisling var og ble for Nansen en underordnet funksjonær. — Denne oppfatning er blitt bestyrket ved en erklæring fra Odd Nansen der det bl. a. heter:

«Det er riktig at Fridtjof Nansen — navnlig etter reisen til Armenia, hvor Quisling var med — uttalte seg anerkjennende om Quislings arbeid. At Quislings kjennskap til russisk og til russiske forhold — hans utvilsomme arbeidskraft og evne til under vanskelige forhold å utføre de oppdrag han fikk avkrevde bærrespekt og beundring, kan forstås.

Utover det rent nødvendige, på reiser og under opphold i Russland, omgikk Fridtjof Nansen og Quisling aldri privat.

Det hersket ikke noe fortrolig forhold mellom dem.

Quislings rolle var sekretærens — og forholdet mellom dem var rent begrenset til å gjelde det rent ekspedisjonsmessige i hjelpearbeidet som Quisling var ansatt, som sekretær, for å ivareta.

Noe gjensidig tillitsforhold utover det eksisterte ikke.

Herom vitner samtlige Quislings besøk i Fridtjof Nansens hjem — som var, til dels påfallende, kjølig og ekspedisjonsmessig utviklet fra Fridtjof Nansens side.»

— Det forekommer meg at vi nå bør holde Norges store forbilde, Fridtjof Nansen, og Norges store skremmebilde, Vidkun Quisling, så atskilt som mulig, konkluderer hr. Vogt.

Rømlingen fra Vidalen fakkert

Landssvikfangen Olaf Nilsen fra Krødsherad som mandag rømte fra arbeidsleiren ved Sandvannet i Vidalen, er nå fakkert på Modum. Han holdt til hos en kjenning da politiet kom og tok ham.

Guri by fikk 9 måneder

Dommen i saken mot «rådmann» og «ordfører» i Norderhov, Reidar Guriby falt i går. Den lød på 9 måneders fengsel og begrenset rettighetstap i 10 år. Han ble ikke fratatt retten til å inneha offentlige stillinger. Dessuten ble han frifunnet for tiltalen for å ha innført nyordningen i Norderhov kommunes kontorer.